

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Győri Ítéltábla a Meiszner Ügyvédi Iroda (ügyintéző. dr. Meiszner Éva ügyvéd, dr. Lutter István ügyvéd és dr. Barna Gábor ügyvéd) által képviselt **"A" felperesnek** a dr. Buzás Tamás jogtanácsos által képviselt **"B"alperes** ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása és járulékai iránt indított perében a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2008. július 21. napján kelt 14.G.40.152/2007/7. sorszám alatti ítéletével szemben az alperes által 8. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.250.000,- (Egymillió-kettőszázötvenezer) Ft másodfokú perköltséget, viselje továbbá a fellebbezési eljárás során felmerült költségeit.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felperes a 2007. december 3. napján érkezett keresetében elsődlegesen a közte - mint engedményező - és az alperes - mint faktor - között 2007. május 22. napján létrejött - 632.065.025,-Ft, a "C" Zrt. (a továbbiakban: Zrt.) kötelezettel szemben fennálló követelés átruházására vonatkozó faktorszerződés érvénytelensége (illetve hatálytalansága) megállapítását kérte a 2004. évi XXVII. törvény 53. §-ával módosított, a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 40. §. (1) bekezdés c.) pontja alapján, kérte egyben az eredeti állapotot helyreállítva azt megállapítani, hogy a követelés és járulékai jogosultja a felperes.

Másodlagosan kérte a faktorszerződés 2007. május 22. napján kelt felperesi felmondása érvényessége megállapítását, míg harmadlagosan keresetével a faktorszerződést a Ptk. 210.

§. (1), (3) bekezdésére hivatkozással megtámadta, kérve megállapítani annak érvénytelenségét és az eredeti állapot helyreállítását.

Keresetében előadta, hogy 2004. november 19. napján a felperes - mint hitelfelvevő - és az alperes - mint hitelező bank - között hitelkeret-szerződés jött létre - annak többszöri módosítása után - 2008. január 31. napjáig terjedő időtartamra. A hitelkeret-szerződés alapján az alperes 2 milliárd Ft hitelkeret rendelkezésre tartását vállalta, melyből a felperes részére egyedi megbízásai alapján folyószámlahitelt, forgóeszköz kölcsönt és rövid lejáratú devizakölcsönt nyújtott, úgy, hogy mindezek egyidejűleg és együttesen legfeljebb 700 millió Ft összeghatárig voltak igénybe vehetőek. A hitelkeret-szerződés biztosítására a felek megállapodtak, hogy a felperes - külön szerződésekben - az alperesre engedményezi meghatározott követeléseit.

2006. május 24. napján a felperes - mint zálogkötelezett - és az alperes - mint zálogjogosult - között zálogszerződés jött létre, mellyel a felek - 2 milliárd Ft és járulékai erejéig - a felperes harmadik személyekkel szemben fennálló külön meghatározott követeléseire az alperes javára első ranghelyi zálogjogot alapítottak; úgy, hogy a zálogjoggal terhelt követelésekből befolyó összegek az alperes által vezetett óvadéki számlára kerülnek jóváírásra, amelyből az alperes követeléseit az óvadékra irányadó szabályok szerint kielégítheti.

2007. május 22. napján a felperes - mint követelésátruházó - és az alperes - mint faktor - között faktorszerződés jött létre a felperes Zrt-vel szemben fennálló, 2007. június 10.-i lejáratú 632.065.025,-Ft követelésének átruházására a szerződés 3. pontjában meghatározott vételárért. A felperes a faktorszerződést a szerződéskötés napjának délután 16 óra 30 perckor aláírva visszaküldte az alperesnek. Az alperes ugyanaznap - 16 óra 54 perckor - felmondta a 2004. november 19. napján kelt hitelkeret-szerződést; annak 9/5. pontjának megsértésére, illetve a felperes fizetőképessége megromlására hivatkozva. A felmondásban az alperes a felmondás folytán lejárt felperesi hiteltartozást és járulékait 703.516.150,43,-Ft-ban jelölte meg.

A felperes - az említett faktorszerződést megelőzően - 2006. október 13. napján a "D" Nyrt-vel is biztosítéki célú engedményezési szerződést kötött, melynek tárgya volt - más mellett - a faktorszerződéssel az alperesre átruházott 632.065.025,-Ft követelés is. Utóbb ugyan a "D" Nyrt. a felperes további finanszírozását nem vállalta, azonban a 2007. május 22. napján kelt nyilatkozatában lemondott a felperes Zrt-vel szembeni követeléséről, annak érdekében, hogy az alperes a faktorszerződés alapján azt a felperestől megvásárolja.

A felperes a hitelkeret-szerződés alperesi felmondásáról való tudomásszerzést követően, 2007. május 22. napján a faktorszerződést felmondta, arra való hivatkozással, hogy a hitelkeret-szerződés felmondásával a felperes finanszírozása megghiúsult, mivel az alperes nem teljesítette a faktorszerződés vételárát.

Az alperes 2007. május 23. napján arról tájékoztatta a felperest, hogy a hitelkeret-szerződés felmondásával lejárttá vált követeléseibe beszámítja a faktorszerződés vételárát (helyesen: faktorszerződésből eredő vételár tartozásába számítja be a hitelszerződés felmondásából

eredő hitelkövetelését), melynek folytán a fennmaradó banki követelés 74.358.971,2,-Ft. 2007. május 29. napján a felperes tévedésre hivatkozással megtámadta a faktorszerződést.

A felperes felszámolása iránti kérelem 2007.március 20.-án érkezett a megyei bíróságra, az elrendelt felszámolás kezdő napja 2007. július 5. napja volt.

A felperes jogi érvelése szerint a felek között a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 2. számú melléklete 10/2. pontjában b.) pontja szerinti faktoring szerződés jött létre, annak fajtái közül is a nem valódi faktoring szerződés. A faktorszerződés célja a felperes részéről az volt, hogy a Zrt-vel szembeni követeléséhez az esedékesség (2007. június 10.) előtt hozzájusson. Hangsúlyozta, hogy a faktorszerződés aláírásakor a felperesnek nem volt lejárt tartozása az alperessel szemben; a faktorszerződés megkötését párt perccel követő hitelkeret-szerződés felmondásából (melynek okáról az alperes a faktorszerződés előtt is tudomással bírt) nyilvánvaló, hogy az alperes a faktorszerződést nem is kívánta teljesíteni. Annak megkötése csak azt célozta, hogy az alperes a felperesi követelést megszerezze és saját követeléseinek kielégítése céljából azt elvonja a felperes többi hitelezője elől.

A felperes elsődleges keresetével kapcsolatban kifejtette, hogy a Cstv. 40. §. (1) bekezdés c.) pontja három feltételben határozza meg a hitelezők közötti egyensúlyt megbontó ügyletek lényegét, így az adós fizetéseképtelenség közeli helyzetét; melynek során az egyik hitelező; a jogügylet következtében többhöz, követelésének nagyobb hányadához jut hozzá, mint amihez a vele egy rangsorban lévő hitelezők hozzájutnak. Az ügyletkötő felek jó- avagy rosszhiszeműségének viszont nincs jelentősége. Keresete előterjesztésének határidejével kapcsolatban előadta, hogy az alperes a hitelezői igényét először 2007. augusztus 8. napján jelentette be, míg a felszámoló a gazdálkodó szervezettől 2007. szeptember 5. napján kapott tájékoztatást a hitelezői követeléssel kapcsolatos álláspontjáról, így 2007. szeptember végén került abba a helyzetbe, hogy keresetet nyújtson be.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását indítványozta. Azzal védekezett, hogy a hitelkeret-szerződés felmondásával és a faktorszerződés alapján a felperest megillető vételár-követelésbe az alperesnek járó hitelkövetelés beszámításával a felperes gazdálkodásában alapvető változás nem állt elő: a vételár ugyan a felpereshez nem folyt be, de az alperes a felperes hiteltartozását ugyanezzel az összeggel csökkentette. Ezzel az ügylettel azért sem merülhet fel az alperes előnyben részesítése, mert a beszámítással megszüntetett alperesi hitelkövetelés a faktorszerződés előtt az alperes javára zálogjoggal volt terhelt, mely a felszámolási kielégítési sorrendben az alperesnek előnyt biztosított volna.

Hivatkozott arra is, hogy a felperes elmulasztotta a keresetindításra nyitva álló 90 napos határidőt, mivel az alperes 2007. augusztus 8-án jelentette be a hitelezői igényét, melynek idején a felszámolónak tudomással kellett bírnia mind a faktorszerződésről, mind a hitelkeret-szerződés felmondásáról. Ezek a tények kitűntek a helyi bíróság előtti - teljesítési letét elfogadására irányuló - eljárásból, amelyben a Zrt. a bizonytalan jogosult követelését letétbe helyezte. Érvelése szerint a Zrt-vel szembeni követelésre több személy is igényt tart,

így a felperes által vezetett konzorcium két további tagja, a "E" és a "F", valamint a "D" Nyrt. is. A követelésről való döntéshez valamennyi jogosult perbenállása szükséges.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével megállapította, hogy a faktorszerződés érvénytelen, így az azzal átruházott követelés jogosultja a felperes. Kötelezte egyben az alperest a le nem rótt kereseti illeték, illetve a felperes javára perköltség viselésére.

Az elsőfokú bíróság határozata indokolásában tényként állapította meg, hogy a felperes felszámolása iránti kérelem érkezésének időpontjára figyelemmel a felek között létrejött faktorszerződés a Cstv. 40. §. (1) bekezdés c.) pontja alapján megtámadható.

Az elsőfokú bíróság úgy értékelte, hogy a felperes felszámolója a keresetindításra nyitva álló, a Cstv. 40. §. (1) bekezdésében szabályozott, 90 napos elévülési határidőt megtartotta, mivel 2007. szeptember 5. napján, az adós gazdálkodó szervezet információ nyújtásával került abba a helyzetbe, hogy a faktorszerződés céljáról és joghatásairól részletesen tudomást szerezzen. Ettől az időponttól számítva, a 2007. december 3.-i keresetlevél benyújtással a felperes a törvényi határidőt megtartotta.

Ezt követően az elsőfokú bíróság azt vizsgálta, hogy a faktorszerződéssel az alperes a többi hitelezőhöz viszonyítva előnyben részesült-e. Megállapította, hogy a hitelkeret-szerződés felmondásával, és a faktorált követelés vételárába hitelkövetelése beszámításával az alperes olyan követeléshez jutott hozzá, melyet zálogjoga nem terhelt.

Az elsőfokú bíróság a Cstv. 49/D §-a (1), (5) bekezdését értékelve rámutatott, hogy amennyiben a zálogjoggal terhelt követelésekből befolyt pénzeszközök nem fedezik az alperes követelését, úgy a további követelései az „f” kategóriás követelések közé kerülnek. A felperes felszámolási eljárásában mindez azzal jár, hogy az „f” kategóriás hitelezői követelések nem térülnek meg. Mindebből azt a következtetést vonta le, hogy az alperes az által részesült előnyben, hogy a felperes más hitelezőihez képest követelésének túlnyomó részéhez azonnal és biztosan hozzájutott, míg a faktorszerződés hiányában a zálogjoggal terhelt követeléseiből bizonytalan összegben és időpontban kereshetnek kielégítést. Erre figyelemmel a faktorszerződés érvénytelenségét a Cstv. 40. §. (1) bekezdés c.) pontja alapján megállapította, míg az eredeti állapot helyreállításáról azt rögzítette, hogy a vételár fizetésének hiányában annak visszafizetéséről sem volt lehetőség rendelkezni.

A másodlagos kereseti kérelem tekintetében arra utalt, hogy az érvénytelen megállapodást felmondani nem lehetséges, így az nem teljesíthető. A harmadlagos keresetet az elsőfokú bíróság ugyan érdemben nem vizsgálta, de megjegyezte, hogy „a Ptk. 210. §. (1), (3) bekezdése is megalapozza” az érvénytelenséget.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést - elsődlegesen - annak megváltoztatása és a kereset elutasítása; míg - másodlagosan - annak hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítása iránt.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás hiányos, abból pedig az elsőfokú bíróság helytelen jogkövetkeztetést vont le.

Kifogásolta, hogy a bíróság tényként fogadta el a felperes állítását a tudomásszerzés 2007. szeptember 7-i (helyesen: szeptember 5-i) időpontját tekintve. Kifogásolta azt is, hogy az elsőfokú bíróság mellőzte a felperes felhívását annak igazolására, hogy mikor értesült a Zrt. letétbe helyezési ügyéről. Fellebbezéséhez csatolta a letéti ügyben a felperes által előterjesztett kérelem és ügyvédi meghatalmazás okiratát, melyek keltezése 2007. szeptember 5. Tekintve, hogy a kérelemből kitűnően a felperes a faktorszerződéssel kapcsolatos releváns információkkal rendelkezett, valószínű, hogy a felperes felszámolója 2007. szeptember 5. napját megelőzően is rendelkezett ismeretekkel a perbeli, valamint az azzal összefüggő letéti ügyről. Az elsőfokú bíróság az alperes bizonyítási indítványa mellőzésén túl annak indokaira sem tért ki.

A fellebbezésben az elsőfokú eljárás szabályainak megsértéseként jelölte meg azt, hogy a bíróság a Pp. 3. §. (3) bekezdésében foglalt kötelezettségének sem tett eleget.

A keresettel támadott jogügylettel előnyben részesítése kapcsán azt fejtette ki, hogy álláspontja szerint az a körülmény, hogy a megállapodás eredményeként a felszámolást megelőzően a hitelező követelése megváltozott hányadához hozzájut, nem szolgálhat alapjául szerződés megtámadásának. Erre csak akkor kerülhet sor, ha a hitelezői követelés ilyen módon való megszűnése más hitelezők számára hátránnyal jár. Tekintve, hogy a banki - hitel - követelések nem nyertek kielégítést, így az alperes nem jutott hozzá követelése megváltozott hányadához, hanem a hitelkeret-szerződés alapján fennállt követelés helyébe egy faktorált számlakövetelés került.

Az elsőfokú bíróság indokait azért is vitatta, mert abból az tűnik ki, hogy a bíróság a faktorszerződést és a banki beszámítási jog gyakorlását együttesen tekinti a Cstv. 40. §. (1) bekezdés c.) pontját sértő tranzakciónak. Nyilvánvalónak nevezte, hogy maga a faktorszerződés önmagában megtámadási jogot nem keletkeztet, ugyanakkor az alperesi beszámítás pedig sem nem szerződés, sem nem adósi nyilatkozat, így arra a Cstv. 40. §. (1) bekezdés c.) pontja nem alkalmazható.

A perben pedig - eddig - nem merült fel adat, hogy van-e olyan hitelező, amelynek a követelése az alperes követelését megelőzően kielégítendő. Így nem lehet azt megítélni, hogy a faktorálás, valamint a banki beszámítási jog gyakorlása hitelezői érdeksérelemmel járt. Figyelemmel arra, hogy a beszámítással a bank zálogjoggal biztosított követelése került megszüntetésre, hátrányt csak a további zálogjogos hitelezők szenvedhettek.

Tévesnek tartotta az elsőfokú bírói jogértelmezést azért is, mert a hitelezőt előnyben részesíteni csak az adós tudja (szerződéssel, avagy más jognyilatkozattal), így az előnyben részesítési szándéknak az adós részéről mindenképpen meg kell jelennie. Jelen esetben pedig a faktorszerződés megkötésével nem merült fel az alperes előnyben részesítése.

Fenntartotta azon álláspontját is az alperes, hogy a Zrt-vel szembeni követelése további három jogosultjának jogviszonyai ismerete nélkül a perbeli követelésről nem lehet megalapozottan dönten.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítélete helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségben marasztalását indítványozta. A keresetindítási határidő megtartását illetően előadta, hogy a felperes hitelezőinek a Cstv. 28. §. (2) bekezdés f.) pontja alapján 2007. augusztus. 14 napjáig kellett bejelenteni a hitelezői igényeiket a felszámolónak. A felszámolónak a Cstv. 46. §. (6) bekezdése szerint 45 napon belül, 2007. szeptember 28. napjáig kellett mindezeket felülvizsgálni. Tekintve, hogy 500-at meghaladó számú hitelező jelentett be 46 milliárd Ft-ot meghaladó hitelezői igényt, a felülvizsgálat elhúzódott. A felszámoló az adós gazdálkodó szervezettől a 2007. szeptember 5. napján kapott tájékoztatást követően a keresetét a törvényben meghatározott határidőn belül nyújtotta be. Rámutatott, hogy a keresetindítási határidő megtartásával kapcsolatban az alperes sem az elsőfokú eljárásban, sem a fellebbezésében bizonyítási indítványt nem terjesztett elő. Értékelése szerint az elsőfokú bíróságnak nem kellett tájékoztatnia a feleket a Pp. 3. §. (3) bekezdése alapján a bizonyításra szoruló tényekről, mivel a felperes a per eldöntéséhez szükséges valamennyi okiratot csatolta a keresetleveléhez. Tekintve, hogy az alperes a releváns tényekre eltérő állítást nem terjesztett elő bizonyítandó tény sem volt. Megismételte az elsőfokú eljárásban már előterjesztett azon előadását, hogy a faktorszerződéssel átruházott követelést nem terhelte az alperes javára zálogjog a 2006. május 24. napján kelt zálogszerződés alapján. Kifejtette, hogy a Cstv. 40. §. (1) bekezdésének c.) pontja alkalmazása szempontjából nem fogalmi elem az előnyben részesítési szándék, de ezen megtámadási ok a keresetlevelében körülírt három körülmény fennállta esetén már alkalmazható, viszont nincs jelentősége a felek jó- vagy rosszhiszeműségének. A felek szándékától független, előnyben részesítés ténye önmagában teremt jogalapot a felszámoló általi megtámadásra. Vitatta, hogy a fellebbezésben megjelölt személyeknek perben kellene állniuk, amennyiben harmadik személyek bármilyen jogcímen igényt támasztanak a felperes által peresített követelésre azt külön perben megtehetik és meg is tették.

Az ítéletábra az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást kiegészíti:

Az alperes által vezetett óvadéki számlára a felperes megrendelői a felszámolás kezdő időpontját megelőzően 3.852.162.463,-Ft vállalkozói díjat utaltak át, melyet az alperes teljes egészében inkasszált. Ugyanakkor a 2007. május 22. napján módosított, követeléseket terhelő zálogszerződés mellékletében meghatározott felperesi vállalkozói díj követelésekből a felszámolás kezdő időpontját követően semmi nem folyt be a felpereshez. Az alperes javára zálogjoggal biztosított követelésekből a felperesnek még 49.946.666,-Ft követelése áll fenn a "K" Zrt-vel (12.168.424,-Ft) és a Zrt-vel (37.778.242,-Ft) szemben.

Az ítéletábra az így kiegészített tényállás alapján megállapította, hogy a fellebbezés nem alapos.

A fellebbezési eljárásban túlnyomórészt irányadó tényállás alapján az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperes megtartotta a keresetlevél benyújtására nyitva álló törvényi határidőt, és helyes volt az a jogkövetkeztetése is, hogy a faktorszerződés - a Cstv. 40. §. (1) bekezdés c.) pontjába ütközően - érvénytelen.

A Cstv. 40. §. (1) bekezdése alapján a hitelező, avagy az adós nevében a felszámoló a tudomásszerzéstől számított 90 napon, de legfeljebb a felszámolást elrendelő végzés közzétételének időpontjától számított 1 éven belül támadhatja meg keresettel az adós a-c.) pontokban felsorolt szerződését vagy más jognyilatkozatát.

A perbeli esetben a felszámolást elrendelő végzés közzététele, a felszámolás kezdő időpontja (Ctv. 27. §. (1) bekezdés) 2007. július 5. napja volt. Az alperes a hitelezői igényét 2007. augusztus 8. napján jelentette be (1/F/21.), míg az adós gazdálkodó szervezet 2007. szeptember 5. napján adott tájékoztatást a gazdálkodó szervezet szerződéseiről (1/F23.). A felperes keresetlevelét - a fellebbezésben nem vitatottan - 2007. december 3. napján nyújtotta be az elsőfokú bíróságra. (6. tjk.)

A Cstv. 40. §. (1) bekezdésében meghatározott 90 napos határidő elévülési, anyagi jogi határidő. (BDT 2008/1875.) A megtámadási határidő megnyíltánál nem a szerződésről, a szerződéskötés tényéről való tudomásszerzésnek; hanem annak van lényeges jelentősége, hogy mikor került olyan helyzetbe a felszámoló, hogy felismerhesse a megtámadás alapjául szolgáló tényeket. (pl.: Fővárosi Ítéltábla 11.Gf.40.259/2008/5.szám)

A felperes fellebbezési ellenkérelmében alappal hivatkozott arra, hogy a felszámolás kezdő időpontját követően ötszázat meghaladó számú hitelező, mintegy 46 milliárd Ft hitelezői igényt jelentett be, melyek feldolgozása jelentős időszükséglettel járt. Ezért a felszámoló az adós gazdálkodó szervezet 2007. szeptember 5.-i tájékoztatását megelőzően nem kerülhetett abba a helyzetbe, hogy a faktorszerződés megtámadásának alapjául szolgáló tényeket felismerje. A fellebbezéshez csatolt, 2007. szeptember 5. napján kelt, letét kiutalása iránti kérelemből ugyan a faktorszerződés megkötésének, felperesi felmondásának és az ellenérték kifizetése elmaradásának ismerete kitűnik, de a megtámadás alapjául szolgáló - a keresetlevélben részletezett - tények maradéktalan ismerete már nem. Ezért az elsőfokú bíróság helytállóan mellőzte a további bizonyítást az alperes indítványára a Zrt. letétbe helyezési ügyére vonatkozó felperesi ismeretekről.

A Cstv. 40. §. (1) bekezdés c.) pontja alapján - a törvényben meghatározott határidőn belül - a hitelező, avagy az adós nevében a felszámoló a bíróság (6. §. (1) bekezdés) előtt az adósnak a felszámolási eljárás lefolytatására irányuló kérelem bíróságra történő beérkezése napját megelőző 90 napon belül és azt követően kötött szerződését, vagy más jognyilatkozatát támadhatja meg, ha annak tárgya egy hitelező előnyben részesítése, különösen egy fennálló szerződésnek a hitelező javára történő módosítása, vagy biztosítékkal nem rendelkező hitelező számára biztosíték nyújtása.

Az említett megtámadási ok a hitelezők közötti egyensúly megbontására, valamely hitelező előnyben részesítésére irányuló ügyletek (preferential transactions) hitelezőkkel szembeni

érvénytelensége megállapítását kívánta lehetővé tenni. A megtámadási okra hivatkozással - a keresetben helyesen kifejtettek szerint - az ügylet érvénytelenségét (3/2008. PJE. határozat IV/3. pont) három konjuktív feltétel fennállása esetén lehet megállapítani: az adós fizetéseképtelenség közeli helyzetében; egy már fennálló kötelem jogosultja, tehát az egyik hitelező; előnyben részesül, azaz egy jogügylet következtében többhöz, követelésének nagyobb hányadához jut hozzá, mint amihez, amennyihez a vele egy rangsorban lévő hitelezők hozzájutnak.

Ezért az adós nevében keresetet előterjesztő felszámolónak az eredményes megtámadáshoz - annak formai feltételein túl - a Pp. 3. §. (3) bekezdése alapján a fenti feltételeket kellett bizonyítania. Tekintettel arra, hogy a felperes a megtámadás feltételeit már a keresetlevelében a fentiek szerint részletezte, és azok fennálltát a keresetlevél mellékleteként benyújtott okiratokkal kívánta alátámasztani; az elsőfokú bíróságot a Pp. 3. §. (3) bekezdése alapján nem terhelte külön tájékoztatási kötelezettség a bizonyítandó tényekre és a bizonyítási kötelezettségre. Ezért a tájékoztatás elmaradása - önmagában - nem minősülhetett az elsőfokú eljárás szabályai megsértésének.

A fent idézett törvényhely szerint az eredményes megtámadáshoz nem szükséges, hogy a támadott ügyletet megkötő, fizetéseképtelenség közeli helyzetben lévő adós és a vele kötött ügylet folytán szerző fél magatartása célzatos legyen, felismerve azt, hogy az ügylet a hitelezők kijátszására szolgál. Az idézett jogszabályhelyből, az az alapján bizonyítandó tényekből nem következik, hogy vizsgálni kellene az adós és a szerző fél jó- avagy rosszhiszeműségét, a lényeg csupán az ügylet objektív eredménye; az, hogy valamely hitelező a felszámolási eljárást megelőzően, a felszámolási kielégítési rangsort figyelmen kívül hagyva hitelezői követelésének nagyobb hányadához jut hozzá, mint amihez a felszámolási eljárásban a vele egy rangsorban álló hitelezők hozzájutnak. (Győri Ítéltábla Gf.IV.20.112/2007/5.szám)

A felszámolási eljárás során rendelkezésre álló vagyon csökkenését pedig az említett objektív eredmény figyelembevételével, és nem önmagában - a mérleg-elv szerint- kell vizsgálni; szem előtt tartva, hogy az ügylet folytán a preferált hitelezővel egy rangsorban lévő hitelezők kielégítésére szolgáló felszámolási vagyon a hitelezők számára hátrányosan változott-e meg. Az ugyanis lehetséges, hogy a támadott ügylethez kapcsolódóan (jelen esetben a hitelkövetelés beszámításával) az adós gazdálkodó szervezet tartozásai is csökkennek, azonban az aktív vagyonelemek összegének csökkenésével a hitelezők kielégítési aránya is romlik. Ezért alaptalan az a fellebbezési hivatkozás, hogy az alperes hitelezői előnyben részesítése azért nem történt meg, mert a hitelkeret-szerződés alapján fennállt követelés helyében a faktorált számlakövetelés lépett.

A perbeli esetben viszont a törvényi tényállás által megkívánt magatartáson túl a szerződés és az alperesi jognyilatkozatok sorrendjéből (a 2007. május 22. napján kelt faktorszerződés; a hitelkeret-szerződés alperesi felmondása; a 2007. május 23.-i beszámítási nyilatkozat) kitűnően a bekövetkezett eredmény (a faktorált követelés felszámolási vagyonból kikerülése) az alperes nyilvánvaló szándékának megfelelően történt. Ez a szándék - a felperes

hitelezőivel szemben - csalárd célú : arra irányult, hogy hitelezői követelése a többi hitelezőt megelőzően és nagyobb arányban nyerjen kielégítést.

Arra az alperes a fellebbezésében helytállóan hivatkozott, hogy a követelés átruházására irányuló faktorszerződés önmagában nem lenne megtámadható a hitelezőt előnyben részesítő szerződésként. Az csak azzal vált megtámadhatóvá, hogy az alperes a követelés kikötött vételárát nem egyenlítette ki, mely lehetővé tette a hitelszerződés felmondásából eredő hitelkövetelés beszámítását.

A faktorált követelés vételára alperesi kifizetése és a felszámolási vagyona kerülése, valamint a 703.516.150,43 Ft hitelszerződésből eredő követelés alperesi hitelezői igényként érvényesítése esetén - minden külön vizsgálat nélkül megállapíthatóan - az alperes lényegesen kisebb összegre nyerhetett volna kielégítést, mint a beszámítás folytán teljesített 629.157.179,23 Ft. Ezt a szerényebb mértékű kielégítés lehetőségét támasztja alá a felperes fellebbezési eljárás során tett nyilatkozata is. Eszerint a felszámolás kezdő időpontját követően az alperes javára zálogjoggal biztosított vállalkozói díj követelése a felszámolási vagyona nem folyt be. A felszámolási eljárás alatt pedig 49.946.666,-Ft ilyen követelése van megrendelőivel szemben.

Ezért az elsőfokú bíróság a Cstv. 49/D §. (1), (5) bekezdései alapján helytállóan vezette le, hogy - a keresettel támadott szerződés hiányában - az alperes hitelköveteléseinek túlnyomó része az „f” kategóriás követelések közé kerülnek, és így nem térülnek meg. Helyes továbbá annak megállapítása is, hogy az alperes előnyben részesült azáltal, hogy más hitelezőkhöz képest követelésének túlnyomó részéhez azonnal és biztosan hozzájuthatott, míg faktorszerződés hiányában a zálogjoggal terhelt követeléseiből bizonytalan összegben és időpontban kereshetett volna kielégítést.

Az az alperesi állítást, hogy a faktorált 632.065.025,-Ft, Zrt-vel szembeni vállalkozói díj követelés - az alperes javára - zálogjoggal terhelt lett volna, a perben nem nyert igazolást, azt nem támasztja alá a fellebbezési ellenkérelemhez csatolt, 2007. május 22. napján kelt zálogszerződés melléklete. Ezért alaptalan az a fellebbezési érvelés is, hogy a faktorálási vételár kifizetésének elmaradásával és a beszámítással csak azok a további zálogjogos hitelezők szenvedtek volna hátrányt, akiknek szintén zálogjoggal biztosított követelése áll fenn, s akik a bankot megelőzően juthattak volna hozzá követelésükhöz - már pedig állítása szerint ilyenek nincsenek a felszámolás eljárásban.

A felperes vagyonába visszakerülő követelésre igényt tartó további személyek a követelésüket külön eljárásban érvényesíthetik.

Ezekre figyelemmel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §. (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezés eredményre nem vezetett, ezért az alperes a Pp. 78. §. (1) bekezdése alapján viselni köteles a felperes másodfokú eljárásban felmerült - ügyvédi munkadíjból álló -

perkölségét. Ennek összegét az ítéltábla a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §. (2), (5)-(6) bekezdései alapján az ÁFA-val növelt 1.250.000,-Ft-ban határozta meg.

Győr, 2009. július 9. napján

Dr. Zámbo Tamás sk.
a tanács elnöke

. Ferenczy Tamás sk.. Maurer Ádám sk.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelél:

Kiadó: